

ποῦ τρέμει ἀπὸ τὰ γεράματα· κατόπι τὸν ὑποστηρίζει καὶ τὸν πάγει στὴν τραπέζα, γιατί εἶνε ὥρα τοῦ γεύματος.

Ὁ Τοτός λέγει τὴν προσευχή, ὁ παπᾶς εὐλογεῖ τὸ τραπέζι καὶ ἀρχίζουν ὄλοι καὶ ὄλαι νὰ τρώγουν μὲ ὄρεξη, τὰ καλομαγειρευμένα φαγητά. Ὅλες οἱ νύφες τοῦ γέρου καὶ ὄλοι οἱ γαμπροὶ εἶνε ἐκεῖ καὶ γελοῦν καὶ κἀμνουν προπόσεις καὶ τὰ παιδιὰ (στὸ τραπέζι τῶν μεγάλων καὶ αὐτὰ σήμερα) τρώγουν σὰν μεγάλοι.

Ὁ Τοτός παίρνει ἓνα ποτήρι στὰ χερᾶκια του καὶ ἀρχίζει νὰ ἀπαγγέλλῃ τὸ ποίημά του. Στὴν ἀρχὴ τὸ χερᾶκι του ἔτρεμε καὶ τὸ κρασί χοροπηδοῦσε μέσα· μὰ κατόπι πῆρε θάρρος καὶ ὅταν τελείωσε, βρέθηκε στὴν ἀγκαλιά τοῦ μπαμπᾶ του, ὁ ὁποῖος τὸν φιλοῦσε . . . τὸν ἔτρωγε ἀπὸ τὰ φιλιὰ.

Κατόπι ὁ Κωστάκης εἶδε τὸν φάκελλο, εἶδε τίς παντοῦφες, σταμάτησε τὸ δακρυσμένο μάτι του στὴν ἀνοδὲσμη καὶ ἔσφιξε τὰ χερᾶκια τῆς Θεοδώρας.

*

Ὁ Κωστάκης ἦταν ὑπάλληλος σ' ἓνα μεγάλο ἔμπορο, ποῦ τὸν ἔλεγαν κ' ἐκείνον Κωστάκη Στρ.

Δυὸ τρεῖς μέρες πρὶν, διάβαζε καὶ ὁ ἐνδιαφερόμενος καὶ ὁ ἀδιάφορος στίς ἐφημερίδες, πῶς ὁ κ. Κωστάκης Στρ. δὲν δέχεται ἐπισκέψεις.

Τὸ σπίτι του βουβό, ἡ κυρία του ξαπλωμένη στὴν πολτρώνα, γέρνει τὸ κεφάλι τῆς βαρὺ ἀπὸ σκέψεις ἀμαρτωλῆς καὶ βλέπει συχνὰ τὸ ρολόγι, γιατί περιμένει τὸ γιαντὸ τῆς, ποῦ οἱ κακῆς γλωσσες λέγουν, πῶς εἶνε ἐρωμένος τῆς.

Ὁ Κύριος γύρισε ξημερώματα ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴ λέσχη, ὅπου ἔχασε σπουδαῖα ποσὰ καὶ τώρα κοιμᾶται γιὰ νὰ ξεχάσῃ.

Τὸ παιδί τους βήχει, σκεπασμένο μὲ χίλιες φανέλες καὶ τρώγει παστίλια τῆς γιόμας. Ξεύρετε; ποτὲ δὲν ἔφαγε φωμί ἂν καὶ εἶνε πέντε χρονῶν. Τὸ ἀνατρέφουν λεπτά.

Ἐξάρνα, τῆς κυρίας τὰ μάτια ἀντὶ νὰ πᾶνε στὸ ρολόγι, πῆγαν κατὰ λάθος στὸν ἡμεροδείκτη καὶ βλέπει, πῶς εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ συζύγου τῆς. Πετάχθηκε τρομασμένη, μὰ κατόπι χαμογέλασε καὶ καθήσυχασε· θυμήθηκε, πῶς ἐπρόλαβε νὰ γράψῃ στὴν ἐφημερίδα «πῶς δὲν δέχεται».

Ἐκείνη, ἂ γιὰ τοῦτο κάνεις δὲν ἔμπορεῖ νὰ πῆ τίποτε! ἐκείνη εἶνε γυναῖκα χωρὶς προλήψεις καὶ δὲν ἀγαπᾷ τοὺς τύπους. Ἐπισκέψεις τυπικῆς καὶ εὐχῆς τυπικῆς . . . χυδαῖα πράγματα! συζυγικὴ στοργή, χίμαρα! φιλιὰ, ἀνοησία! Στὸν ἔρωτα ἐπίστευε—μὲ μίαν μικρὴ διαφορὰ ὅμως· νὰ ἀγαπᾷ μὲν πάντοτε, μὰ ὄχι τὸ ἴδιο πρόσωπο.

— «Α, ὁ γιαντὸς . . . pauvre docteur! τὸ ξεύρει αὐτὸ! Ξεύρετε εἶνε εἰλικρινής» τοῦ τὸ εἶπε. Δὲν θέλει γελοῖους Ὀθέλλους στὸ κεφάλι τῆς. Μὰ ὁ συζυγὸς τῆς, δὲν πιστεύω νὰ τὸ ξεύρῃ.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ συζύγου τῆς, τῆς θύμιζε πῶς πέρου ἀγαποῦσε ἐκείνον τὸν χαριτωμένο γραμματέα τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας. Κρυφὰ κρυφὰ ἀναστενάζει. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, πῶς ἐκείνη ἐκολακεύετο πολλὴ μὲ τὴν ἀγάπη αὐτοῦ τοῦ χαριτωμένου ἀν-

θρώπου, μὰ ἐκεῖνος . . . ἦτο χωρὶς καρδιά . . . πανδρεῦθηκε.

Αὐτὸ ὅμως τὸ ἔχει θαμμένο βαθειὰ στὴν καρδιά τῆς καὶ τὸν παρουσιάζει εἰς αὐτὴν, γιὰ θύμα τῆς ἀστασίας τῆς. Δὲν πιστεύω νὰ τὸ ἐπαναλάβῃ κανεὶς δυνατά, διότι ὑπάρχει φόβος μὴν τὸ μάθῃ ὁ γιαντὸς!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΣΤΑΛΑΚΤΗ

Α'

Εἰς τὰ χωριά τῆς Κερκύρας εἶνε μεγάλη ἀστυρότητα ἀκόμη εἰς τὰ ἤθη, καὶ μάλιστα εἰς τὰ χωριά ποῦ εἶνε μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη. Μία φορὰ ὅμως ἦτανε πιλιό ἀστυρὰ ἀπὸ τώρα. Νὰ βλέπανε, λόγου χάρι, μίαν νέα χωριατοπούλα νὰ μιλήσῃ δυὸ, τρεῖς φορές μὲ κανένα νέο σὲ παράμερο τόπο, κρυφὰ, ὄχι μοναχὰ νύχτα, μὰ καὶ ἡμέρα μεσημέρι, ξέγραψέ τινε! τίνε λογαριάζανε κακὴ γυναῖκα. Οἱ χωριατοπούλες, καὶ μάλιστα οἱ ὄριμες γιὰ γάμο, ἂν ἀπαντοῦσαν εἰς τὸ δρόμο, καὶ μάλιστα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, ἄντρα, παντρεμένον ἢ ἀνύπαντρο, δὲν ἔπρεπε νὰ σηκώσουνε τὰ μάτια νὰ τὸν ἴδουνε, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ περάσουνε βλέποντας κάτω εἰς τὴ γῆ, καὶ μὲ μεγάλη συστολὴ νὰ εἰποῦν μόνο «καλημέρ' ἀφέντη», «καλησπέρα τσ' ἀφεντιᾶ σας». Σὰν ἐνύκτανε, σούρουπα μάλιστα, οἱ γυναῖκες ἔπρεπε νὰ κλειστούνε στὸ σπίτι σὰν οἱ κόττες καὶ νὰ μὴ βγοῦνε παρὰ τὴν αὐγή, ἔστω καὶ γιὰ τὴν πιλιό μεγαλύτερη ἀνάγκη. Νὰ κλέψῃ ἓνας χωριάτης μίαν χωριατοπούλα καὶ νὰ τὴν ἔχῃ εἰς τὸ σπίτι του ἀστεφάνωτη γιὰ πολὺν καιρὸ, ἦταν πρᾶμα σπάνιο, καὶ ἀκόμη πιλιό σπάνιο νὰ βγῆ μίαν χωριάτισσα κακῆς διαγωγῆς· αὐτὴ ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ χωριό καὶ νὰ πᾶν νὰ ζήσῃ ἄλλου, συνήθως εἰς τὴν πόλη. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ συστήματα καὶ αὐτῆς τῆς ιδέας βασταῦνε ἀκόμα εἰς τὰ χωριά τῆς Κερκύρας. Τοῦτο τὸ ἀποδείχνει ἓνα περιστατικὸ ὅπου ἐστάθηκε, εἶνε λίγος καιρὸς, εἰς τὸ χωριὸ τῆς Μέσης, Στρογγυλή. Ἡ Μαρία Χ' ἦτανε πιασμένη (δηλαδὴ ἀρραβωνισμένη) μὲ τὸν Πίπη Ω' ἀπὸ μῆνες. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ νέοι ἐβλεπόντανε, μιλοῦσανε, μὰ . . . τίποτε περισσότερο! Μίαν ἡμέρα ὁ Πίπης βρῖσκει τὴν Μαρία μοναχὴ τῆς· ἐκαθόντανε ὁ καυμένος γιὰ ἓνα φιλί, ἓνα μοναχό! Δὲν ἤξερε λοιπὸν οὔτε αὐτὸς πῶς τοῦρθε καὶ τίνε πιάνει ἀπὸ τὴ μέση καὶ τὴν ἐφίλησε γλυκὰ στὸ στόμα. Μὰ τί τοῦ κόστισε αὐτὸ τὸ φιλί! Ἡ Μαρία δὲ χάνει καιρὸ καὶ τοῦ τραβάει ἓνα ἀνάποδο πρῶτα· καὶ ἔπειτα—θὰ τὸ πιστέψετε;—τοῦ κάνει καὶ μίαν κατηγορίαν εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπου τὴν ἐπρόσβαλε. Ἀκούς ἐκεῖ, ἀρραβωνιαστικὴ νὰ κατηγορῇ εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπου τὴν ἐφίλησε, ποιόν; τὸν ἀρραβωνιαστικὸ τῆς!—«Μὰ, τῆς λέει καὶ ὁ μαῦρος ὁ δικαστής, δὲν θὰ γένῃ σὲ λίγο ἄντρας σου; δὲν εἶνε δικός σου; τί μεγάλη λοιπὸν

ἀμαρτία ἔκαμε ὁ δύστυχος νὰ σοῦ δώσῃ καὶ ἓνα φιλή ἀφοῦ μάλιστα σὲ ἀγαπάει τόσο;» — «Ὅχι, κύριε δικαστή, τοῦ ἀπήνησεν ἐκεῖνη· δὲν εἶναι ἀκόμη ἄντρας μου· θὰ γένῃ· καὶ ὅσο δὲν εἶναι, ἔπρεπε νὰ μὲ σεβαστῇ». — Καὶ εὗρηκε δίκιο ἡ Μαρία ἀπὸ τὸν δικαστή. Καὶ τὸ πιλοῦ νόστιμο εἶναι ποῦ δὲν ἐχάλασε μηγάρις διόλου ὁ ἀρραβῶνας διὰ τὴ μύνηση καὶ κατηγορία· ἔμειναν ἀγαπημένοι καὶ πιασμένοι· καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἐβάλανε στεφάνι, καὶ τότε πρώτη φορὰ ἔδωκε τὴν ἄδεια ἡ Μαρία εἰς τὸν Πίπη νὰ τὴ φιλήσῃ.

Μὰ νὰ μὴ ξεβγοῦμε πολὺ ἀπὸ τὸ σκοπὸ ὅπου εἴχαμε σήμερα γράφοντας, καὶ ἄς διηγηθοῦμε μίαν ἄλλην ὠραία ἱστορία ὅπου ἐστάθηκε εἰς τοὺς Κυνοπιάσταις, ἄλλο χωριὸ τῆς Κερκύρας, εἶναι κάμποσα χρόνια. Καὶ αὕτη εἶναι ἱστορία ἀληθινὴ καὶ ὄχι παραμῦθι, διότι μᾶς τὴν εἶπε ὁ σεβάσμιος γέροντας, Χριστοδουλος Πουλημένος ὁ Χατζῆς, Θεὸς σωφροέστουε τώρα!

Β'

Ὁ Ῥωτόκριτος (τί ὄμορφ' ὄνομα!) εἶχε ματιάση τὴν Ἡλιοστάλακτη (ἀκόμη ὄμορφότερο!) ἀπὸ πολὺν καιρὸ. Ὠραία, φιλὴ καὶ λιγνὴ, μὲ πεταμένο ὅμως στῆθος, εἶχε μαλλιά ξανθὰ, ξανθὰ, σὰ χρυσάφι, δυὸ γαλανὰ μάτια σὰν τὸν οὐρανὸ, καὶ ἓνα στοματάκι, ποῦ ὄλο χαμογελοῦσε. Τὴν ἔβλεπε συχνὰ ὅταν ἐπήγαινε νὰ δουλέψῃ στ' ἀμπέλια τοῦ πατέρα της· νὰ κλαδέψῃ, νὰ μαῖσῃ, νὰ τρυγήσῃ. Τοῦ ἄρσεσε τόσο, ὅπου γλήγορα τὴν ἀγάπησε φλογερά. Ἐκεῖνη κατάλαβε τὴ φλόγα τοῦ Ῥωτόκριτου· ἔβλεπε κλεφτὰ, κλεφτὰ, μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ της τῆς ματιαῖς ὅπου ἔριχνε ἀπάνω της ἐκεῖνος· μὰ δὲν ἐτολμοῦσε ἡ καυμένη νὰ τὸν κυτάξῃ στὰ μάτια, γιατί ἔτσι ἦταν τὸ σύστημα τοῦ τόπου. Καὶ αὕτη ὅμως τὸν ἀγάπησε· καὶ ἀγάπησε ὄχι μοναχὰ τὴ λεβεντιά του, τὰ μαῦρα μάτια του, τὸ στριμένο μoustάκι του καὶ τὸ ὄμορφο κεφάλι του, ὅπου ἀπάνω του φοροῦσε μὲ πολλὴ χάρι τὸ φεσάκι, μὰ ἐρωτεύτηκε καὶ ἀπὸ τὴν καλωσύνη του, καὶ τὴν ἐξυπνάδα του, ὅπου ἦταν ζακουστὴ στὸ χωριό.

Ὁ Ῥωτόκριτος δὲν εὗρισκε ἡσυχία· πῶς νὰ κάμῃ; πῶς νὰ τὴν εὗρῃ μοναχὴ καὶ νὰ τῆς εἴπῃ τὸν ἐρωτὰ του καὶ τὸν καῦμό του; Ἀποφάσισε νὰ τὴν περιμείνῃ τὸ σούρουπο στὸ πηγάδι, ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὸ χωριό, ἐκεῖ ποῦ ἀρχίζουσι οἱ κόγρες καὶ οἱ ἀνηφόροι τῶν Καστελλάνων· ἐκεῖ θὰ πήγαινε ἀσφαλτα νὰ πάρῃ νερό· ἴσως θὰ τύχαινε νὰ εἶναι μοναχὴ. Καὶ ἡ τύχη τὸν ἐβοήθησε. Τὸ ἀπόγιομα ἐκεῖνο ἦταν συννεφιά· τὸ βουνὸ τῶν ἁγίων Δέκα κατὰβάζε μαυρίλα πολλὴ καὶ ἐφαινότανε ποῦ θάρθη μεγάλη βροχὴ. Ὁ Ῥωτόκριτος πῆγε καὶ κρουθίσθηκε ἀπὸ πίσω ἀπὸ μίαν ἐλθὰ καὶ περιμένε. Νὰ σου, σὲ λίγο ἔρχεται μὲ τὴ ζέστα στὸ κεφάλι ἡ Ἡλιοστάλακτη. Ὁ Ῥωτόκριτος βλέπει ὀλόγυρα· ἦτανε μοναχοῖ. Προβαίνει τότες ἀγάλια, ἀγάλια καὶ τρέμοντας ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ πάει κοντὰ της. Ἐκεῖνη σκιαχτήκε ἔτσι τὸν εἶδε ἄξαφνα, μὰ βιασχήθηκε καὶ δὲν ἐρώναξε. — «Σ' ἀγαπάω, Ἡλιο-

στάλακτη» τῆς εἶπε μὲ μισοσβυσμένη φωνή, «πεθαίνω γιὰ σένα· τὸ βλέπεις τί ὑποφέρω τόσον καιρὸ!» Ἐκύτταξε καὶ ἐκεῖνη ὀλόγυρα μὴν εἶναι κανεὶς καὶ ἐδιάκρινε ἀπὸ μακρὰ μίαν ἄλλην χωριανὴ της, ὅπου ἐρχόντανε γιὰ νερό. — «Φεῦγα, τοῦ λέει, ἐνῶ τοῦ ἔπιασε καὶ τοῦστριξε τὸ χέρι, γιατί μὲχασες, ἂν μᾶς ἴδου. Τὸ ξέρεις, τὸ κατάλαβες ποῦ καὶ ἐγὼ σ' ἀγαπάω, μὰ δὲν εἶναι ὦρα τώρα· φεῦγα γλήγορα καὶ καλὴ ἀντάμωση αὔριο ἢ μεθαῦριο». Καὶ ἐκεῖνος ἔφυγε σὰν ἀστραπὴ γιὰ νὰ μὴν τὴν ἐκθέσῃ, καὶ ἐκούρτηκε πάλῃ εἰς τῆς ἐλθές.

Ἐκεῖνη ἐγιόμισε τὴ ζέστα της, ἐπῆρε νερό καὶ στὸ σίσκιο της καὶ ἔφυγε, ἔφυγε γλήγορα.

Ἡ συγκίνησή της ἦτανε μεγάλη καὶ δὲν ἠμύρησε νὰ τὴνε κρύψῃ. — «Τί ἔχεις μωρή, καὶ εἶσαι ἔτσι ἀχνή;» τῆς εἶπε ἄμα τὴν εἶδε ὁ πατέρας της. Ὁ Μανώλης ἦτανε αὐστηρὸς πατέρας, σχεδὸν ἄγριος. Τὴ θυγατέρα του τὴν εἶχε ἀναθρέψῃ μὲ τὸ ζῦλο. Δὲ χρειάζονται πολλὰς κουθένταις, ἔλεγε, μὲ τὰ παιδιὰ· τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φτώχεια· τὸ ζῦλο βγῆκε ἀπὸ τὸν Παράδεισο. Ἡ Ἡλιοστάλακτη, ἡ θυγατέρα του ἡ μοναχρίθη, τὸν ἐσκιαζότανε πολὺ, καὶ μεγάλη ποῦ ἔχε γένῃ. — «Τίποτις, ἀφέντη· ἔφυγε ἓνα ἄλογο στὸ δρόμο κι' ἀγρίεψε καὶ ἤρθε καταπάνω μου καὶ σκιαχτήκα».

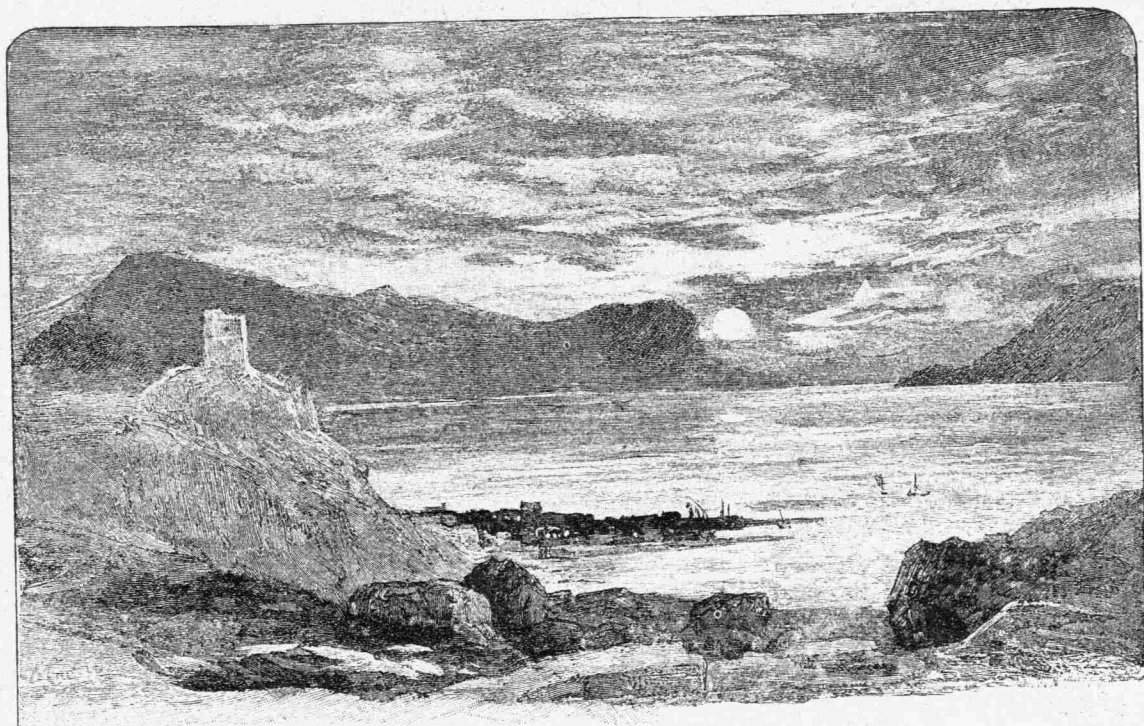
Τὴν ἐκύτταξε καλὰ ὁ πατέρας της, τὴν ἐμέτρησε ἀπὸ πάνω ὡς κάτω με φοβερὴ ματιά, κ' ἐράνηκε ποῦ δὲν κλοπίστεψε στὸ λόγο της. Μὰ ἔσώπασε, δὲν εἶπε λόγο.

Γ'

Περάσανε τρεῖς μῆνες. Τί στάθηκε στὸ μεταξύ; Κανένας δὲν τὸ ξέρει, παρὰ ὁ Ῥωτόκριτος καὶ ἡ Ἡλιοστάλακτη τὸ μυστικόν. Μὰ εἶχανε τόσον τρόπο, καὶ ξέρανε τόσο καλὰ νὰ φυλαχτοῦνε, ποῦ κανένας δὲν ἐπῆρε μυρωδιὰ τόσον καιρὸ. Καὶ ὅμως τὰ πράγματα ἦτανε πολὺ προχωρημένα... πάρα πολὺ!...

Τὸ Μανώλη ὅμως τὸν ἔτρωγε τὸ φίδι· ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα, ποῦ ξαφνίστηκε ἡ θυγατέρα του ἀπὸ τὸ ἄλογο, αὕτη ἄλλαξε πολὺ· δὲν ἦτανε πιλοῦ χαρούμενη σὰν πρῶτα· τὸ χαμόγελό της τὸ παντοσεῖνὸ εἶχε σβυστῇ· λίγο μιλοῦσε, λίγη ὄρεξι εἶχε. Στὸ πανηγύρι τῶν Καστελλάνων, τὴν Πεντηκοστή, ποῦ μαζώνονται ὅλα τὰ χωριά τῆς Μέσης, καὶ χορεύουσι καὶ διασκεδάζουσι, αὕτη ἐρέτος δὲν ἠθέλησε νὰ πάη, ὅπως κάθε χρόνο. «Κάτι τρέχει, μὲ τὴν Ἡλιοστάλακτη, ἔλεγε εἰς τὴ γυναῖκα του, μὰ δὲ μ'πορῶ νὰ καταλάβω. Μὴν ἤξεύρης σὺ τίποτις; μὴν ἀγαπάει κανένα; Μὰ ποιόν; ὁ Ῥωτόκριτος βλέπω ποῦ κ'αμμία φορὰ τὴ γλυκοκυττάζει, ὅπως βγαίνουμε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιά· μὰ δὲν πιστεύω νὰ εἶναι καὶ αὕτη τόσο ἐρωτοχτυπημένη. Καὶ ἔπειτα, ἄς τὴνε ζητήσῃ· μοῦ φαίνεται ποῦ δὲν εἶναι κακὸς νέος. Δὲν εἶναι σωστὸ ὅμως, ἐπρόσθετε μεγαλόνοντας τὴ φωνή, νὰ τῆς σηκῶναι τὸ κεφάλι, ἔτσι καὶ ἀπλῶς, διὰ νὰ διασκεδάξῃ. Τί λὲς ἐσύ;» Καὶ ἡ μάνα δὲ μιλοῦσε. Νὰ ἤξερε τάχα τί συμβαίνει;...

Περάσανε πάλῃ λίγοι μῆνες καὶ ἤρθε ὁ χειμῶνας. Μίαν ἡμέρα ὁ πάρεδρος τοῦ χωριοῦ φέρνει κατὰ

Σαλαμίς

μόνας τὸ Μανώλη καὶ τοῦ λέει πῶς ἡ θυγατέρα του δὲν πράξει καλά· τὴν ἔχει βουρλίση ὁ Ῥωτόκριτος, τὴν εἶδανε μάλιστα περισσότερο ἀπὸ μία φορά κατάνοντας μὲ αὐτόνε νὰ κουβεντιάζη πολλὴν ὥρα, πότε στὸ ἀντικλάδι τοῦ χωριοῦ καὶ πότε στὸ ἀντικλάδι τοῦ Γαστουριοῦ, παρακάτου ἀπὸ τοῦ Παϊπέτη· εἶναι καὶ κάποιοι ἄλλοι κακοὶ ἄνθρωποι ποῦ λένε καὶ ἄλλα. «Βέβαια ἐγὼ δὲν τὰ πιστεύω, οὔτε ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ τίποτις γιὰ τὴν Ἡλιοστάλακτη, γιὰτὶ εἶναι τίμια κοπέλα· μὰ καλὰ κάνεις νὰ πάρης τὰ μέτρα σου, καὶ νὰ τήνε μαζώξης ὀλίγο.»

Ὁ Μανώλης δὲ χάνει καιρὸ, πάει στὸ σπίτι, κλειῖ τὴν πόρτα καὶ κράζει ἔμπροστά του τὴν Ἡλιοστάλακτη. «Ἐ! μωρή, τῆς λέει· ἔτσι, ἀγγελόκρουσμένη, θέλεις ν' ἀτιμάσης, μωρή, τὸ σπίτι μου; Τ' εἶναι αὐτὰ ποῦ κάνεις μὲ τὸ Ῥωτόκριτο;» Καὶ χωρὶς νὰ περιμεῖνῃ ἀπάντησις ἢ ἀπολογία, τήνε στρώνει στὸ ξύλο, ἔτσι μεγάλη ποῦ ἦταν!

Τί καταλάθε ὁμως μὲ τὸ ξύλο; αὐτὴ ἡ ἀρρώστια τῆς Ἡλιοστάλακτις μὲ τὸ στανιὸ καὶ μὲ τὸ κακὸ δὲ γιατρεύεται. Τῷ βλεπε καὶ αὐτός· καταλάβαινε ποῦ ἡ θυγατέρα του ἦταν ἐρωτευμένη φοβερὰ ἀπὸ τὸ νέο, καὶ ποῦ δύσκολα θὰ τὴν ξεκολλοῦσε ἀπὸ αὐτόν, καὶ εἶχεν ἀπόφασι νὰ βάλῃ τὸν Παπα-Φύλαχτο, τὸν ἐφημέριό του, νὰ τοῦ μιλήσῃ νὰ τὴ ζητήσῃ σὲ γάμο. Ἔως ἐδῶ δὲν ἦτανε τὰ πράγματα τόσο κακὰ καὶ ἀπελπιστικά. Μὰ μία μέρα τοῦ πέρασε μία ὑποψία, μία φοβερὴ ὑποψία. «Μὴ στάθηκε καὶ τίποτις ἄλλο; γιὰτὶ ὁ πάρεδρος τώρα δὲ μοῦ μιλεῖ σὰν πρῶτα καὶ μὲ ἀποφεύγει; γιὰτὶ κάποιοι, ὅταν ἔμπαινω στὴν ταβέρνα κάποτε, ἐνῶ μιλοῦνε, βουβαίνονται ἄξαφνα καὶ μὲ κυττάζουνε μὲ θολὰ μάτια;»

Ἡ ἔγνωια τὸν ἔτρωγε, ἡ τρομερὴ ὑποψία δὲν τὸν ἄφινε νὰ κοιμηθῇ. Πῶς νὰ βγῇ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀγωνία; πῶς νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἀλήθεια; Μία στιγμὴ ἄστραψαν τὰ μάτια του. Τὴν εὔρηκε! Θὰ περιμεῖνῃ λίγον καιρὸ ἀκόμη, μὰ δὲν πειράζει· ἡ Λαμπρὴ δὲν εἶναι μακριὰ· τότες θὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια· ἔχει τὸν τρόπο ἄσφαλο· καὶ... ὦ! ἀλοίμονο τότες, ἀλοίμονο καὶ σ' αὐτὴνε καὶ σὲ μένα!

Δ

Ἀπὸ τὴ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ ὁ Παπα-Φύλαχτος δὲν ἡσύχαζε· μέρα, νύχτα ἔτρεχε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι γιὰ νὰ ξεμολογᾷ τὸ χωριὸ τὸν ἐσεβόνταντε πολὺ καὶ ὅλοι σχεδὸν ἐπήγαιναν εἰς αὐτόν νὰ ξεμολογηθοῦνε, ἐνῶ ὁ Παπα Νικόλας εἶχε λίγα πνευματικοπαῖδια.

Τὴ Μεγάλῃ Τετάρτῃ πῆγε καὶ στὸ σπίτι τοῦ Μανώλη· ξεμολόγησε αὐτόνε, ξεμολόγησε τὴ γυναῖκα του, καὶ ἤρθε καὶ ἡ ἀράδα τῆς Ἡλιοστάλακτις. Ἐφριξε... Τὰ εἶπε ὅλα... Πῶς ἔμποροῦσε νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὸν Παπα-Φύλαχτο, τὸν ἄγιον αὐτόν ἄνθρωπο τὴ φοβερὴ ἁμαρτία της; Καὶ ἔπειτα, τί; νὰ κάμῃ ψεύτικη ξεμολόγησι; Ποτέ! ποτέ!

Τὰ γόνατα τοῦ παπα ἔτρεμαν. Τί νὰ κάμῃ; Τὸ «Ἐξομολογητᾶρι» λέει «ὅποιος, ἢ ὅποια πέσῃ σ' αὐτὴν τὴν ἁμαρτία, δυὸ χρόνια τ' ὀλιγώτερο χωρὶς μεταλαβιά καὶ μετάνοιες καὶ ξεροφαγιά». Πῶς νὰ δώσῃ μεταλαβιά τῆς Ἡλιοστάλακτις; ἀδύνατο! «Δὲ θὰ μεταλάβῃς!»

Ἐμεινε ἡ καυμένη νὰ τὰκούσῃ! Εὐκόλο ἦτανε νὰ τὸ εἰπῇ ὁ Παπα-Φύλαχτος, μὰ δύσκολο, πολὺ δύσκολο νὰ γίνῃ. Τί θὰ εἰπῇ ὁ πατέρας της καὶ ἡ μάννα, ὅταν μάθουν πῶς αὔριο, Μεγάλῃ Πέρτῃ, δὲ θὰ μεταλάβῃ ἡ θυγατέρα τους μαζί τους. Μὲ ποῖον λόγον καὶ μὲ ποῖα πρόφασι ν' ἀπολογηθῇ;

Ἐπειτα, τί θάλλεγαν οἱ φίλες τῆς, οἱ γειτόνισσες; τί θάλλεγε τὸ χωριό, ποῦ ὅλο θὰ μεταλλάβαινε, ἄντρες καὶ γυναῖκες;

Ὡ, σὲ τί ἀγωνία θρέθηκε ὁ σεβάσμιος ἐκεῖνος γέροντας, ὡς ποῦ νάποφασίσῃ! Μά, Θεὲ καὶ Κύριε, ἐλέησέ με, ἂν κάνω μίαν ἀπάτη, ἂν μεταχειρίζωμαι τὸ φέμα, γιὰ ν' ἀποφυγῶ μεγάλο σκάνδαλο, γιὰ νὰ προλάβω, ποῖός ἤξεύρει, τί δυστύχημα! «Ἡλιοστάλακτη, τῆς λέει· αὔριο νάρθῃς ἐκεῖ νὰ παρουσιαστῆς νὰ μεταλάβῃς· καὶ ἐγώ, νὰ ξέρης, θὰ κάμω τάχατες ποῦ θὰ σοῦ δώσω τὴ μεταλαβιά, μὰ πραγματικῶς δὲ θὰ σοῦ δώσω τίποτις· δὲ θὰ σὲ μεταλάβω. Πρόσεξε, μὴ τὰ χάσης. Ἔτσι, οὔτε ἀνάξια πέρνεις τὴν κοινωνιά, οὔτε ἐκθέτεσαι μὲ τὴ φαμιλιά σου, καὶ μὲ τὸ χωριό. Ὁ Θεός νὰ μοῦ συχωρέσῃ τὴν ἀμαρτία ποῦ κάνω!»

Οὔτε συχωρετικὴ εὐχὴ τῆς ἐδιάβασε, οὔτε χέρι νὰ φιλήσῃ τῆς ἔδωκε καὶ ἔφυγε.

Ἡ Μεγάλη Πέφτη ξημέρωσε. Ταχιά πολὺ στολίζεται ἡ Ἡλιοστάλακτη γιὰ νὰ πάῃ στὴν Ἐκκλησιά, στὴν Παναγία. Ἡ καρδιά χτυποῦσε, λὲς καὶ θὰ τῆς ἔρθῃ ἀποπληξία· μὰ βασιτεῖται ὅσο μῦροεῖ. Βάνει τὸ κινουόργιο τῆς τὸ ροκέτο, τὴ μεταξωτὴ ποδιά, καὶ μὲ τὸ μεταξωτὸ Κοτολὶ κλιεῖ τὰ στήθιά τῆς, καὶ ἀπὸ πάνου τὸ βελουδένιο κόκκινο πεσεῖ μὲ τοὺς ὀλόχρυσους πλατιοὺς πασουμάδες. Δύο ὡμορφες ἀσημένιες φούμπιες ἐστολιζάνε τὰ κίτρινα πασουμάκια τῆς. Μὰ ἐκεῖνο ποῦ τῆς ἔδινε ἀγγελικὴ χάρι· ἦτανε ἡ μεταξωτὴ μπόλια στὸ κεφάλι, φιλή, φιλή σὰν ἀράχνη. Ἦτανε ἡ ὡμορφότερη ἀπ' ὅλαις στὴν Ἐκκλησιά· καμμία, οὔτε παντρεμένη, οὔτε ἀνύπαντρη, δὲν μπορούσε νὰ τσῆ βγῆ μπροστά.

Ὁ παπᾶ-Φύλαχος διαβάζει τὴ λειτουργία ἀργά, ἀργά, δυὸ ὥρες ὀλόκληρες. Ψάλλει ὁ ψάλτης τὸ Κοινωνιὸ «Τοῦ Δεῖπνου τοῦ μυστικοῦ» καὶ πλῆθος πολὺ πολὺ στρυμόνεται μπροστὰ ἀπὸ τὰ θημέθουρα, ποῖός νὰ πρωτομεταλάβῃ, γιὰ νὰ φύγῃ μίαν ὥρα πρωτύτερα. Νά, ἐκεῖ καὶ ὁ Μανώλης μὲ τὴ γυναῖκά του καὶ μὲ τὴν Ἡλιοστάλακτη.

«Μετὰ ὀφθου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε» — κράζει ὁ παπᾶς — καὶ ἀρχίζει ἕναν ἕναν νὰ μεταλαβαίνει.

Ἦρθε καὶ ἡ ἀράδα τοῦ Μανώλη. Μεταλαβαίνει πρῶτα αὐτός, ἔπειτα κάνει νόημα καὶ εἰς τὴ γυναῖκα του καὶ πλησιάζει· μεταλαβαίνει καὶ αὐτή, καὶ παρχωρεῖ τὸ ἅγιο κάλυμμα τοῦ ποτηριοῦ εἰς τὴν Ἡλιοστάλακτη. Πλησιάζει ἐκείνη, τὸ πιάνει καὶ τὸ βάνει ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ πηγούνι τῆς. Μιά ματιὰ τοῦ Παπᾶ-Φύλαχτου τὴν εἰδοποιεῖ ποῦ ἦρθε ἡ τρομερὴ στιγμή. Μὰ ἐκείνη τὴν ἴδια στιγμή πλησιάζει κοντὰ ὁ πατέρας τῆς, γιὰ νὰ τὴ βοηθήσῃ τάχα νὰ μεταλάβῃ καὶ καρφώνει τὰ μάτια του στὴν ἅγια Λαβίδα τοῦ παπᾶ καὶ ἔπειτα εἰς τὸ στόμα τῆς θυγατέρας του.

Τάχασε ὁ σεβάσμιος γέροντας· μὰ ὄχι, δὲν τάχασε· θεῖα φώτιση τοῦ ἔρχεται αὐτὴ τὴ στιγμή, σηκώνει ἀπὸ τὸ ποτήρι τὸ ἅγιο Σῶμα καὶ τὸ ἅγιο Αἶμα, καὶ «Μεταλαμβάνει ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ Ἡλιοστάλακτη τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ πανακήρατον Σῶμα καὶ Αἶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ εἰς ἄρσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζῶν τὴν αἰώνιον», λέγει μὲ σταθερὰ φωνὴ καὶ τῆς βάζει εἰς τὸ στόμα μέσα τὴ μεταλαβιά, καὶ αὐτὴ τὴν καταπίνει τρομασμένη.

Σὰν νὰ εἶχανε σηκώσῃ μία μεγάλη καὶ βαρεῖα πλάκα ἀπὸ τὸ στήθος του, τοῦ ἦρθε τοῦ Μανώλη νὰ ἀναστενάξῃ. Τελείωσε! ἡ Ἡλιοστάλακτη ἦτανε ἄθωα, ὅπως τὴν ἔκαμε ἡ μάνα τῆς!

Ε'

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν λειτουργία ὁ Μανώλης ἐκάλεσε τὸν Παπᾶ-Φύλαχτο νὰ ἔρθῃ νὰ πάρῃ τὸν καφέ σπιτί του. Πῆγε ἐκεῖνος καὶ σὲ μιά στιγμή, ποῦ εὔρεθῆκανε μόνου, αὐτός καὶ ὁ Παπᾶς, ἔβγαλε ἕνα πιστόλι ἀπὸ τὸν κόρφο του ὁ Μανώλης, τῷδειξε τοῦ Παπᾶ καὶ τοῦ λέει μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή· «Βλέπεις; Δύο μπάλες εἶχα μέσα· ἂν ἔβλεπα ποῦ δὲ μεταλάβαινε ἡ Ἡλιοστάλακτη, πρῶτα θὰ σκοτώνα αὐτήνε, ἐκεῖ, στὴ στιγμή, καὶ ἔπειτα θὰ σκοτονόμουμε κεῖγώ. Γι' αὐτὸ ἦρθα σήμερα ἔτσι κοντὰ καὶ παρατηροῦσα. Μὰ τώρα βεβαιώθηκα· εἶναι λίγο ζωηρὴ ἡ θυγατέρα μου, μὰ τίμια!»

Ἐσήκωσε τὰ μάτια στὸν οὐρανὸ ὁ Παπᾶ-Φύλαχος καὶ εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ διὰ τὴ θεῖα φώτιση ὅπου τοῦ ἔδωκε.

Σ'

Δὲν ἀργοπόρησε. Τὴ Νιὰ Τρίτη μπαίνει στὴν πόλη· πάει στὸ ἀρχιεπισκοπεῖο καὶ ξομολογιέται ὅλα, ἕνα πρὸς ἕνα, στὸ μακαριτὴ τὸν Ἀθανάσιο, τὸν ἅγιο ἐκεῖνο καὶ σοφὸ Μητροπολίτη. Ὁ Ἀρχιερέας τὸν ἐπαίνεσε εἰς ὅτι ἔκαμε, καὶ «ἕνα τώρα μένει νὰ κάμῃς, τοῦ λέει· νὰ βαλθῆς μόνος διπλός, καὶ νὰ κάμῃς τὰ δύνατα δυνατὰ νὰ τοὺς στεφάνωσῃς».

Καὶ τῶκαμε ὁ Παπᾶ-Φύλαχος μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ δεκαπενταύγουστο τῆς Παναγίας ἡ Ἡλιοστάλακτη ἦτανε νύφη χαρούμενη στὸ πλάι τοῦ Ῥωτόκριτου. Καὶ διηγόντανε τὴν ἱστορία αὐτὴ ἔπειτα ἀπὸ χρόνια εἰς τὸ γέρο-Χατζῆ Πουλημένο καὶ ἀκόμ' ἀναρίστεινε.

Ἐν Κερκύρα

Σ. Κ. Π.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΙ ΙΠΠΟΠΟΤΑΜΟΙ

Τὸ ἀσχημότερον τῶν ζῶων τῆς δημιουργίας στοιχίζει πλειότερον πάντων· εἰς Ἴπποπόταμος ἀξίζει μέσα σ' τὸ νερὸ 25,000 φράγκα καὶ ἂν ἀκόμη ἐγεννήθη ἐν θηριοτροφείῳ. Ἐν Εὐρώπῃ συγκαταριθμουμένου καὶ τοῦ προσεγεχθέντος εἰς τὸν φυτολογικὸν κήπον τῶν Παρισίων ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Χαλῆμ μόνις 5 ἢ 6 ἐκ τῶν παχυδέρμων τούτων ἐγεννήθησαν ἐπὶ τῶν ὄχθων τῶν μεγάλων ποταμῶν τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ Guy Fawkes ἡ ἀποτελοῦσα τὸ ὠραιότερον